

deeltagende for dem, at saadan større Jagt finder Sted; og, naar nu samme Frihed kom til at gjælde paa de saakaldte Godser, saa at enhver Godseier havde sin egen Jagtfrihed, naturligtviis i sine egne Skove og paa sine egne Jorder, og han tillige hos Fæsternerne ogsaa havde den Fornøielse at komme saaledes med paa deres Jagt, saa vilde der ikke være Noget veien for at de godt enedes derom, blot han vilde unde dem denne samme gensidige Ret og Forslystelse med sig, saavidt nemlig deres Enemærker strakte sig, og dertil mener jeg, at det bør bringes ved Lov; thi der kan ikke være Andet end en gammel besynderlig Pietetsfølelse for den gamle affhyelige Ene-Jagtret til Ginder derfor.

B. Christensen: Den ærede Indenrigsminister har allerede to Gange taget til orde for at forsvare den foreliggende Lov, men jeg maa tilføje, at der, som han har fremført, i ingen Henseende har været tilstrækkeligt til at svække det Indtryk, den fra først af har gjort paa mig, det Indtryk, at her idetmindste var et bestemt Vidnesbyrd om en tilbagegaaende Retning hos Ministeriet eller hos den ærede Minister. Sammenligner man denne Lov enten med den tidligere omtalte festsvigste, af Regjeringscommissairen givne, eller sammenligner man den endog blot med den saa ofte paaberaabte Betænkning fra Landbocommissionen, saa vil man finde, at den i ingen Henseende taaler Sammenligning med nogen af dem. Jeg skal end ikke tale om, hvorlidet den taaler Sammenligning med de Grundanskuelser, den ærede Ministers Formand i Indenrigsministeriet har udtalt. Den ærede Minister har maattet høre af den ærede Rigsdagsmand fra Langeland (S. A. Hansen), hvorledes den forelagte Lov deri er forskjellig fra den festsvigste, at den kun aabner Udgang til Jagtret, men ikke giver denne Ret; jeg vil dertil føie, at den ogsaa deri er forskjellig fra den festsvigste, at, medens den festsvigste giver en talrig og vigtig Klasse af, om jeg saa maa sige, kvalificerede Brugere af Jord Jagtret, nemlig dem, der besidde Jord ikke som Giere, men ifølge fideicommissariff Fæsteberettigelse, saa giver dette Udkaft ikke Fæstere, og maaskee neppe Arvefæstere, nogen saadan Ret. Man har talte om Landbocommissionen, men, for ikke

at lægge Vægt paa, at man i Landbocommissionen, hvoraf jeg selv havde den Ære at være Medlem, ved denne forholdsviis mindre vigtige Lov, og i et Øieblik, hvor det gjaldt om at bestræbe sig for om muligt at gjøre et Slags Compromis om de mange Formeninge, der ogsaa i andre og vigtigere Sager stode mod hinanden, vel kunde afvige noget — og det var Tilfældet med mig — fra Enkeltighederne af de Anskuelser, som man maatte ansee for at være de rette Grundfætninger for Forholdets Ordning, saa vedtog Landbocommissionen desuagtet Bestemmelser, som her savnes. Den vedtog for Exempel den Bestemmelse, at Fæsternerne skulde have Jagtret, og at de endog kunde faae den, naar et Mindretal af Godsets Fæstere fordrede den, men den tilføiede, da den fandt, at den burde gaae ind paa den saakaldte Afsløsningsgrundfætning, en speciel Bestemmelse, hvorved denne Afsløsnings Resultat meget væsentlig blev modificeret; den tilføiede for Exempel, at Afsløsningen af den vedkommende Commission skulde kunne sættes saaledes, at Afsløsningssummen kun bestemtes for et kort Aaremaal, medens den endelige Bestemmelse af Afsløsningsvederlaget skulde kunne bestemmes ved en paafølgende Forretning, naar det havde viist sig, hvorledes Bildtstanden vilde stille sig derefter. Alt det finder man ikke Noget om i denne Lov. Kommer man nu til at gaae videre ind paa Loven, saa seer man, at medens Ministeriet, navnlig den ærede Minister, som tidligere sad i Indenrigsministeriet, og vistnok ogsaa de allerfleste Andre medrette erkjendte, at Bildtflaades Erstatning saa omtrent er umulig, saa ere vi netop ved denne Lov slet ikke komne ud derover, men blive vedvarende henviste til en saadan Erstatning; jeg troer nu, at man ikke har let ved at forestille sig den Skade for Agerbruget, der i Virkeligheden i mångfoldige Ægne foraarsages af Bildtet, jeg troer, det er langt betydeligere, end Noget forestiller sig, og navnlig troer jeg, at det er Tilfældet i den Ægn, hvori vi leve, her saa nær ved Bildtbanen. Men, hvad har den ærede Indenrigsminister gjort i denne Retning? Han har, som Motiverne vise, Intet indstillet til Hans Majestæt Kongen om Forholdenes Bessaffenhed, han har troet, ikke at burde ind-